

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
cada trimestre

ESPANYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 15.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

MEMORIAS DE UN ESCOLÀ.

Jo era escolà de la parroquia del mèu poble, y qui diu escolà diu murriet.

La sabia més llarga que 'l pal de la bandera del gremi dels hortolans: havia après á mirar l' iglesia com á casa mèva, y 'ls sants y 'ls altars y las llantias y sobre tot los culs de ciri, quan no 'm servian per jugarhi, 'm servian per comprar baldufas.

Sabia l' ampolla gran del ví de las canadellas: y encare més, sabia sangrarla qu' era un contento, tiranthi aygua perque no 's descubrís la baixa.

Y encare que petit—tenia nou anys—si una cosa m' agradava y 'm divertia eran las donas; no 's creguin pas per res de mal, perque qui mal no fá, mal no pensa, sino perque las que acostumavan á venir á la nostra iglesia eran tant ridículas y tan estrambóticas, que 'm feyan partir de riure.

Desde la nena de 19 ó 20 anys que dia per altre tocava reixeta (tocar reixeta vol dir confessarse) fins á l' oliva de 70 ó 80, arrugada com lo cuiro de las sabatas de Mossen Saldoni, 'n venian de totes las midas, de totes las edats y per tots los gustos.

Caputxas y mantellinas blancas y negras, nassos xatos y arremengadets y trompas en forma de bech de llorito, de tot hi havia á la parroquia.

Pero d' entre totes la que més m' entretenia era la senyora Tuyas, soltera de 67 anys, que com veuhen s' havia quedat per vestí imatjes. Era lo que se 'n diu una beata confitada. Portava una mantellina de merino ja mitj verdós de tant vell, ribetejada de vellut negre, faldillas de sarja, mitenas y sabatas de sola d' espartenya.

Era la parroquiana principal de la nostra parroquia.

Desde la primera hora, al obrir las portas de l' iglesia, ella compareixia, sempre de la següent manera:

Duya entortolligats á la munyeca en forma de manilla uns rosaris de catxumbo ab una creu feta de fusta de olivera de Jerusalem: á l' una má el *Camino recto y seguro para ir al cielo* ab las cubiertas forradas de llustrina y á l' altra una cadireta de boga, perque com qu' era qüestió d' estarse á l' iglesia tot lo dematí, era cosa de sentars'hi. A mes, ficat á l' altre munyeca en forma de sistell portava un sach de nit de canyamasso brodat de flors grogas y moradas.

¿Que hi havia dintre del sach de nit?

La senyora Tuyas era molt curta de vista, y á dintre del sach de nit hi tenia unas ulleras ab uns cristalls rodons y grossos com lo palmell de la ma, una capsas de mistos y alguns culs de ciri.

¿Perque 'u portava? Es molt senzill.

Com qu' ella entrava á l' iglesia junt ab lo campaner que tocava l' oració, en las matinadas de hivern lo temple era fosch com una gola de llop, y llavors ella encenia un cul de ciri, perque ab tot y 'l temps que feya que llegia el *Camino recto y seguro para ir al cielo*, no n' havia pogut aprendre ni una ratlla de memoria.

Sempre me 'n recordarè.

Era 'l dimecres de cendra. Lo plat de cendra per embrutar lo front dels feligresos ja estava colocat sobre la taula de la sagristia.

En lo moment en que la senyora Tuyas entrava en aquell departament avants de missa primera, jo 'n sortia. A la vora de l' altar de Sant Sebastiá, com de costum hi tenia la cadireta, sobre la cadireta 'l llibre y 'ls rosaris, y penjat á un petje 'l sach de nit de las flors moradas y grogas.

La quitxalla tot ho observa.

Aquell dia vaig adonarme de que 'l sach de nit estava mes plé que de costum. No sé perque vaig figurarme que hi duya l' esmorsar.—¿Que menjará aquesta bona dona? vaig pensar.—A veure 'u.

Y del dit al fet, com que tenia un geni viu com la pólvora, vaig ficar las mans al sach.

Y com si palpès gatasas ó esbarsers.... ¡Ay, ay... ay... vaig exclamar, y d' una puntada de peu lo sach de nit va anar en l' aire.

De prompte un ¡marramaul! horrorós ressona per sota las voltas del temple, al mateix temps que un gat roig y gros com un anyell, donant una volta en l' aire y tirant la cadira en terra s' enfila miolant per las escalas del altar major.

Yo fujo corrent y m' amago sota la taula de l' obra, al mateix temps que per la porta de la sagristia, tota esberada surt la senyora Tuyas, cridant:— ¡Pobre *meninus!*.. Mis... s... s... s!.. y fent forsas de flaqueza corra com una centella cap al altar major per agafarlo.

—Pero ¿qué mare de Dèu es això? exclama Mossen Saldoni sortint de la sacristia ab l' estola posada de gairell.

—Ay, dispensi Sr. Rector, exclama la senyora Tuyas, duenya ja del *Mininus* altra vegada! es la bestioleta!.. Pobret!.. Mirise'l qu' es mono.

—¡Y qui fá durli gats á l' iglesia, dona de Dèu!

—¡Que vol que l' hi diga, Sr. Rector! exclama la beata fent petons al gat que tot estarrufat al principi va calmantse. La pobre bestia ahir tenia mal de ventre; feya uns marramaus que m' eternian. No tinch á ningú més qu' ell: després de vosté, senyo Rector, es lo que més m' estimo á la terra. Y com que avuy se dona cendra, l' hi portat per veure si vosté n' hi donaria: potsè això 'l curará.

Mossen Saldoni tot refunfuyant torna á ficarse á la sagristia; la senyora Tuyas torna á posar lo gat dintre del sach de nit: jo surto de dessota la taula de l' obra, 'm fico á la sagristia també, prech un grapat de cendra, y anantme'n á trobar á la beata, l' hi dich:

—Tinga, senyora Tuyas, de part del senyor Rector.

—Ay bon minyó, que Dèu t' ho pagui Francisquet, exclama la beata, untant ab má tremolosa 'l front del gatet.

Yo giro l' espatlla per que no 'm vegi riure.

Ningú vá perdrehi més que 'l pobre *Meninus*. L' endemá mateix vá morirse.

No sé si efecte de la mèva puntada de peu ó de la cendra benehida.

F. L.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

D. Anton Ferrer y Codina es un jove poeta dramàtich que sense cap estudi acadèmich, sense més que una afició boja pèl teatro, ha fet obras que s' han vist molt aplaudidas. Responguin sino «*Las reliquias de una mare*,» «*Lo gat de mar*» y «*Un gefe de la coronela*.» Ultimament acaba d' enriqueir la colecció ab «*Un manresá de l' any vuit*.»

En las obras d' aquest autor no cal buscarhi la delicadesa del que pinta miniaturas, sino la bronja y l' escumbreta del que fá decoracions per l' escena. Es un istil com qualsevol altre, que encare que no tothom l' admeti, 'l públich, especialment lo públich dels diumenjes á la tarde, se l' empassa y l' aplaudeix rabiosament.

Ja 'ls asseguro jo que «*Un manresá de l' any vuit*» ab tot y 'ls defectes que tè, farà forrolla. No hi fá res que aquell manresá que odia tant als francesos, que van destruirli la familia, tinga la debilitat inesplorable de estimarne un, permetent que festeji á la seva neboda y fins que menjí en la seva taula; no hi fá res que aquell mosso del hostel tot manso, manso, surti de 'n tant en tant ab una careta y ab lo nom del *Negre* siga l' espant dels francesos y 'ls mati com qui mata pussas; no hi fá res que en l' hostel tot lo dia hi haja francesos barrejats tranquilament ab *guerrilleros* que casi ni 's cuydan de amagá 'l trabuch ab que 'ls espavilan: no hi fá res, que ja en lo primar acte 's traslluexi que 'l tinent francès que festeja á la neboda del hostaler al últim será 'l fill que aquest vá perdre; no hi fá res que hi haja un traïdor *afrancesat de amagatotis*, que fá 'l señor Bertran exposantse á que algun entussiasta l' hi tiri una patata: admetent tot això, surten de tant en tant escenas verdaderament conmovedoras, com la del final del segon acte. Figúrinse que 'l manresá per venjarse del general francès que vá destruirli la familia en la guerra del 93, fá fusellarli 'l fill. Se senten los redobles

ab que 'l duhen á morir y perque 'l general no puga corre á salvarlo, tanca 'l reixat y llenca la clau. En aquest moment lo manresa descubrix que no es lo fill del general francés sino son propi fill lo qui fusellan: ell mateix s' ha tencat, no pot corre á deturar lo sacrifici, y cau espalmat á terra.

Aquí hauria de acabar lo drama; pero l' autor no 'u vol. Hi ha dramas que avants dels actes tenen un prólech: lo drama de 'n Ferrer, després dels actes t' un epilech. Aixó son gustos. Lo manresa 's torna cego, y á pesar de tot los francesos lo penjan. Arriba després en Manso ab la seva caballeria y l' oració 's fá per passiva, llavors penjan al afrancesat causa de tantas desdixas. Ja se sab: *donde las dan las toman*. Lo tinent francés á pesar de que van fusellarlo, vá salvarse: no sempre 'ls que fusellan apunten al cap; y pochos moments després de la mort del manresa 's queda 'l tinent ab la xicota á punt de casarse. No hi ha res com l' amor per fé olvidar disgustos.

En l' execució van distingirse la Sra. Mena y en Tuta, en Bertran y l' Alomar. Los demés van portarse bé. Pero sobre tot qui vá lluirse vá ser lo *segon apunte*, qu' es lo qui té mes feyna á tirar tiros, tocar cornetas y redobles, campanas, xiulets, etc. Tot ho vá fer á temps y de una manera admirable.

P. DEL O.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Quantas etiquetas! ¡Mare de Déu, sembla mentida! És á dir, que perque 'l porter de las taulas es un beneyt y l' amo no sap escriure en catalá del qu' are 's parla, jo, una pobre minyona, 'm veig compromesa á tenir de fer la revista d' aquesta senmana.

¡Vaya quina cara debian posar tots vostés al enterarse de que 'l senyor Pepino m' encomenava la revista! Ja 'm sembla que 'ls sento dihent: ¡Vaya un bunyol que se 'ns preparal!

Donchs mirin, s' han errat, perque encara que soch criada, tinch jo més títols per poder entendre en música, que més de quatre crítichs que 's donan molta importancia y que fan molta pó als artistas.

Soch germana del organista del Papiol y desde que vaig baixar á Barcelona no hi servit sino á casa de cantants. Al *Trayatu*, hi he anat moltas vegadas, y de *macarroni*, *risotto* y *minestra* 'n se guisar més que cap beco italiá, sense contar que fa molts anys no gasto pèls condiments mes que *burro* que en catalá vol dir mantega (sembla mentida!). De gárgaras n' hi sentit jo més que no 'n fan tots los malalts del coll que té 'l metje Robert. ¡Y escalas! No 'n pujaré jo tantas en ma vida com las que m' han ressonat per las orelas.

Mirin, es tant lo que m' engresca lo sentir cantar que fins enguany estant servint á casa donya Rosa, la dispesera del segon pis del café Cuyás en los mesos d' estiu, y no habenthi artistas que m' ajudessin á passar lo ratet, me 'n anava moltas tardes á fer petar una bacayna á la Seu, mentres aquells bons senyors tan desfeynats cantavan lo *gori, gori*. Aixis es que quan l' amo 'm va parlar per fer aixó, posantme per davant l' engranall d' anar lo dia dels estrenos d' ópera al *trayatu*, vareig acceptar tot desseguida.

Després d' aquestas esplicacions ja no 'ls dich res més, sino lo que deya 'l malitar, assistent que 'm va deixar per una perduda que l' hi pagaba las pacatillas y 'ls mocadors de mocar, al cap de cinch anys de festejar. *Obras son amores y no buenas razones*.

Llegeixin y després digan lo que vulgan.

Arreglada com de las festas, ab las ulleras del amo y la entrada que 'm va dar, entrada que segons m' explicá, no l' hi costava cap quarto, puig l' hi proporcioná un amic, que perque l' Empresa no 'l vá ajustar per la quaresma ho volia fer xiular tot, m' en vaig anar dissapte al quart pis del gran *Treatro* del Liceo á sentir cantar la *Llusia*.

Feya la part principal la senyora Rubini, que al véurela ab aquella cara tant enfarinada, qualsevol hauria cregut que havia ficat lo cap á la pastera. Jo 'ls asseguro que si n' hi hagués gaires com ella no quedaria guix á Llaveneras. Del seu cantar no 'n diré res, perque segons m' explicava un estudiant que tota la nit vaig tenir assegut al meu costat fentme peuhet, no era aquella la primera vegada que sortia á fer aquell paper, aixis es que 'l públich ja sap fins ahont arriba. Dech no obstant declarar qu' encara que l' aplaudissin, hi va haver moltas vegadas que 'l seu espinguet me va fer mal á las orelas, sobre tot quant havia de fer un crit llarch ab veu primeta.

Representava 'l seu *romanso* 'l tenor senyor Naudin. ¡Pobre home! Está clar, sent tan gueto, no l' hi havia de fregir la *Llusia*! Pero mirin, hi va haber ratets que 'ls asseguro que 'm va donar gust. Quan va cantar á mitja veu 'l duo ab la seva xicota, creguim que ho va pelar bé. Pero vaja, per aixó no n' hi havia per aplaudirlo tant: fins en lo tercer acte, quant trenca la xicra y trepitja la torrada, encara que va escamotejar més notas que 'l Canonge cartas quan fa jochs de mans, lo varen cridar á las taulas una pila de vegadas.

—Vaja, 'm va dir l' estudiant del costat al veure tan

de respecte, á n' aquest bon home se 'l pot considerar com l' *Espartero* dels tenors.

—Per qué? l' hi vaig preguntar.

—Perque aquell senyor també sense fer gran cosa, quan era vell fins lo volian fer rey.

Crech que l' estudiant no anaba errat.

L' Anton germá de la *Llusia* era el senyor Moriami que també feya dias que cantaba aquella part. Jo no tenia 'l gust de coneixe'l; pero 'ls aseguro que 'm va agradar. Ho fa tot de una manera, que sembla que sigui de debò.

Qui no pot anar ni ab rodas es 'l que 's casa ab la *Llusia*. ¡Quina veu la seva! Sembla que s' hagi menjat un pressech y que s' hagi empassat lo pinyol.

Per aixó no 's creguin; tot ab tot ab una mica de bona voluntat es una *Llusia* que pot molt ben anar.

Lo diumenge per arreplegar una bona entrada, la Empresa, com que la senyora Macaferrri estava malalta y no va poder posarse L' *Aida*, va determinar fer debutar al senyor Bulterini ab lo *Trovatore*.

¡Si tindrà cap lo Marqués dels ulls de poll! Posar unas mitxas solas y talons á un parell de botinas tan vellas. Valga per aixó que 'l senyor Carlets 's va portar com un home y que té moltas simpatias en aquell *Treatro*. Aixis es que 'n volen d' aplausos! Després de l' ária fins me varen á arribar á aixordar.

Un' altra novetat va haberhi, deguda també á la malaltia de la contralt: la *Triquitrac* Mestres va encarregar-se de la part de gitana. ¡Quina veu, mare mèva! Si sapigués fer lo *foreyo* tan bonich com té la seva veu, jo 'ls asseguro que no n' hi hauria cap més com ella en tot lo mon: per aixó vareij compondre per que l' aplaudiren tant. En lo Liceo ja se sap, el que té bons pulmons sempre guanya y 'ls cridayres també.

En fi hem passat una senmana de *crisis* y 'ns hem tingut de contentar ab remuntas. Veyám si aquesta senmana anirà millor la cosa. Es de esperar que habent ajustat á la senyora Ferni com á dona *liquera*, podrá aná 'l carro endavant.

La companyia del *Treatro* del Hospital de Sta. Creu va acabar de donar funcions lo dimecres de cendra. Es dir lo dia del enterro de la sardina. ¡Alabat siga Déu! No té res d' estrany, puig, que l' *Empressari* veient que entrabam en la quaresma, tractés ab magresa á ne 'ls artistas y 'ls fes dejunar de l' última quinsena. ¡Pobrets! valga que á la casa gran s' engralexarán!

Y ara estiguin bons. Aquí tenen la mostra de tot lo que sap la que espera la seva sentencia y 's repeteix servidora de vostés

LA MARÍA DE CAL SENYOR PEPINO.

LA PLASSA REAL.

Voltada de grans arcadas per totas sas quatre parts, hi há una plassa á Barcelona que se 'n diu *Plassa Real*.

Jo no sé per quina causa aquest nom l' hi haurán donat, puig qui bè la consideri y la contempli despay, y veji aquella arboleda, y aquells adornos estranys, y las collas de criaturas ab los seus plors y 'ls seus brams que allí dins tot lo sant dia están escandalizant, y senti 'ls ramats de gossos corrent d' aquí per allá entrebancant als que passen lladrant d' un modo infernal, dirá que aquella gran plassa no mereix are ni may un nom que casi fá creure qu' es una plassa com cal.

Al principi, y del que conto déu fé ja un bon grapat d' anys—ocupaba tot lo centro un jardí desgangat ab dos surtidors molt lletjos y al bell mitj un pedestal hont hi feya centinella un rey á dalt de caball.

Després, per aquellas cosas que 's veuen á cada pas y que fan que moltas voltas lo de dalt se 'n vagi á baix, jardí y rey van anar fora y vá sé l' cambi tant gran que hasta 'l nom d' aquella plassa fou de prompte cambiat.

Lo temps passava: las cosas anavan també passant, y entre una miqueta un dia, y una mica l' endemá, la tant transformada plassa se digué igual nom que avans.

Desde aquell dia fins are la cosa no ha millorat, tot segueix del mateix modo per no di' encara més mal.

Avuy fá fástich com sempre, no hi há aquell rey del caball, pero en cambi hi há unas *Gracias* que semblan... de Sarriá.

Encare hi há la quitxalla jugant per sobre dels banchs, encare hi há aixams de gossos sempre corrent y lladrant.

No hi há jardí, més hi há uns arbres que fan pena de mirar; al hivern morts de miseria, al istiu de sequedat.

Dins d' eixa plassa s' hi troban enllustradors de calsat, alguns mistayres, neulersos y jugadors de billar.

Fora de la gent menuda ningú s' hi véu passejar, puig lo públich sols s' hi acostan quan á la Rambla hi ha fanch.

Y si no fós pèls cafés que dessota 'ls pórtichs hi há, ni tampoch recordariam que hi hagués la plassa tal, pues aquest camp de batalla de nyineras y soldats, per més que aixís la anomenin may será *Plassa Real*.

C. Gumá.

ESQUELLOTS.

Los botiguers no 's donan per entesos. A pesar de tot lo que 's treballa perque 's tanquin las botigas, las botigas quedan obertas en sa major part.

Los capellans encare n' haurian d' estar contents. D' aquesta manera, si 's guanyan la vida, podrán portar forsa capellans al enterro.

En una ciutat del centro d' Espanya entravan los quintos en caixa.

A un quinto, després de declarar qu' es caixista de imprenta, l' hi pregunta l' empleat: —¿Sab de llegir?

Lo caixista podia haverli respost: —Jo si. ¿Y vosté?

L' Ajuntament té grans ideas.

Com que 'ls diners l' hi sobran, are l' ha pegada ab que 'ls municipals tenen de tornar á dur barrets tricornis.

Nada. No vol que 'ls municipals visquin de *gorras*.

¡Ja van sentir la estudiantina que aquests dias ha tocat en algun teatro?

Jo francament, al veure que 'ls estudiants tocan lo pandero y la guitarra, m' esgarrifo.

Si senyors, m' esgarrifo pensant ab lo dia en que 'ls músichs anirán á l' Universitat dihent que 'ls dongan un títol de advocat ó de metje.

A un dels estudiants que tocava 'l pandero, en los cartells l' hi deyan:—Fulano de tal *panderetólogo*.

Seguint aquestas terminacions ¿quin nom mereix l' estudiant que cantava malaguenyas?

Malaguenyerólogo.

Uns lladres castellans, ja entrada la nit, atacan á un home molt tranquil, davant del quartel de Atarassanas.

—La bolsa! exclaman.

—La bolsa? diu ab molta naturalitat l' home atacat.

Mirin tirin per qui 'l dormitori de Sant Francisco, cap al carrer Ample, trenquin per la Fusteria, plassa de Sant Sebastiá, y demanin per la Lotja. Qualsevol criatura 'ls ho ensenyará. Sinó que are á aquest' hora la bolsa es tancada.

Un eco dels últims balls de máscara.

Una *mascarita* á un metje sense malalts:

—Adéu doctor.

—Ola, de qué 'm coneixes?

—Endavina 'u.

—¿Ets la bailarina que 'm roba las nits pensant ab ella?

—No.

—¿Ets la modisteta del carrer dels Escudillers?

—No.

—Ah! ja hi caich, ets la seynora d' aquell capitá de barco...

—No, noy, no, soch l' estanquera de prop de casa tèva, que vinch á recordarte que 'm déus tres paquets de pursos.

Aquesta senmana ha sigut senmana de suicidis.

Un jove pintor á la montanya de Monjuich que va tirar-se un tiro.

Un noy de 16 anys de la Rambla de Santa Mónica que va penjar-se.

Un senyor de 36 anys que á la vora del dipòsit de la llenya va alsarse la tapa del cervell.

Y ultimament un pobre fanaler del carrer del Estruch,

que no va trobar altra manera millor d'apagar lo fal-
nal de la seva existencia, que tirantse de cap al pou.
No sembla sino que 'l suícidí siga una epidemia com
la del tifus.

Cosas d' Espanya.

Al jutje del Pi dias endarrera varen robarli 'l rellotje.
La policia va rescatar la prenda entregant al presun-
to lladre als tribunals.

Lo rellotje ha tornat á la butxaca del jutje; pero lo
qu' es al lladre presunto no l' hi van trobar prou mé-
rits per condemnarlo, y ja campa pèl seu comte.

Are jo pregunto: ¿Com s' ho va fer la policia per res-
catar aquest rellotje? ¿Qui va tornarli? ¿Com es que te-
nint lo fil no s' ha tret lo capdell?

Al que 'm desfassi aquest *geroglifich*, l' hi regalo 'l
primer medallon que torni á fer lo lladre del jutje
del Pi.

*
*
*

Y á proposit, á un lladre de rellotjes, pero que no era
com l' anterior, sino de carn y ossos, van condemnarlo
á sis anys de cadena.

—M' está molt bè, deya. Es just que després de pen-
dre un rellotje, vinga 'l tribunal y 'm regali *una ca-*
dena.

Hi ha un poble á Tarragona que 'n diuhen Puig-
tinyós.

Aquest dia l' arcalde de Puigtinyós vá rebre una cir-
cular del Jutje de Tarragona, demanantli informes á
veure si faltava alguna familia á la població á fi d'
identificar la persona dels tres cadáveres sense cap, que
temps endarrera van trobarse.

Lo secretari de Puigtinyós, y dich lo secretari per-
que l' arcalde no déu saber de llegir, van contestar al
péu de la lletra:

«En este pueblo de ignorado paradero no falta nin-
gun hombre decapitado.»

Al Parque van á construhirhi un museo de historia
natural.

No hi faltaran ab lo temps concejals dissecats.

Lo jusgat de guardia instalat á l' audiència á las nits
está completament á las foscas.

No hi fá rés.

Aixís com aixís á la justicia la pintan ab los ulls ta-
pats ab una vena.

A qué gastar llum?

EPÍGRAMAS.

Senyalant un Cristo gros
regalo de una devota
deya 'l rector de un poble
predicant dalt de la trona.
—Aquest Cristo, germans meus,
no es de plata, ni es de coure,
no es de barro, ni es de guix
ni es de fusta..... es de caoba!

F. LI. B.

—Cosa hi vist que 's veu molt poch
quan me 'n anava á ballá.
—¿Qu' es aquesta cosa, Roch?
—He vist mirant á cert lloch
las camas... d' un capellá.

F. LI. B.

—Cóm te dius noy?
—Pepet Mirlo.

—Per servirlo tèn de dí.
—Donchs s' equivoca, padrí
no me 'n dich de Perservirlo.

F. LI. B.

PENSAMENTS GASTRONÓMICHS.

.. Si som tretze á taula penso ¡malol!... si fossim
tant sols tres, n' hi hauria més per cada hu.
.. Jo menjo per viure... per menjar.
.. Quan prosperan 'ls meus negocis y per lo tant
estich alegre, lo primer que faig... es ficarme un bon
tros de pa á la boca.
.. La frase més poética, idiosa, armónica y sublime,
es aquella de la minyona de casa quan me diu «lo di-
nar es á taula.»
.. No 'm vinguin ab l' amor, ó 'l diner, ó la gloria;
res d' aixó proporciona la felicitat. Aquesta jo la tro-
bo... en un plat d' escudella ben calentona.
.. Si las casas fossin fetas de rajolas de xocolata, á
la que jo m' estés, aviat no li quedaban parets, ni por-
tas, ni sostre, ni ré; ¡no vá de bromal me la cruspia en
dos mesos.
.. Si algú 'm pregunta ¿has menjat de gust? jo may
contesto sino que 'm dich entre mi, ¡quina pregunta
més necia! com si 's pogués menjá ab disgust...
AIXERIT.

QÜENTOS.

Ultim consell que donava un pare, crech de un po-
blet de fora, al seu fill que havia de venirse'n á Bar-
celona.

—Mira noy, y recordat sobre tot de que allá baix no
es com aqui. A Barcelona es necessari anar ben net.
No t' olvidis noy de rentarte 'ls péus... sobre tot quan
los tingas bruts.

Una viuda y un convidat están asseguts á taula.

—Observo, senyora, diu l' últim, que com més temps
passa, més creix la admiració que tè vostè pèl seu marit
difunt.

—Efectivament, exclama la viuda, es que un marit
difunt es lo mateix que 'l vi ranci, com més temps tè,
més hò.

En una fonda de baratillo uns menestrals han anat á
ferhi 'l dinar de casament.

Los mossos que serveixen no 'u tenen gaire per la
ma, y en lo moment en que un d' ells ab una plata ab
salsa passa pèl costat de la núvia, que porta un vestit
de seda de color de perla, la plata se l' hi traboca y l'
hi ompla tot lo vestit de such.

La núvia llensa un crit esgarriñós.

Lo mossos sense inmutarse exclama:

—No s' alteri senyora: aixó no ha estat res: de aques-
ta salsa ray, á la cuyna encare n' hi ha per omplirne
mitja dotzena de platas.

Un capellá fá reflexions á un borratxo de professió.

—Per mor de Déu no begui, Anton, no begui: miri
que l' ayguardent es un enemich mortal del home.

—Ja veurá Mossen Cebriá, observá 'l borratxo. ¿Qué
diuhen las Sagradas Escrituras? Las Sagradas Escrip-
turas, á lo menos vostè mateix ho predica, diuhen qu'
hém de estimar als nostres enemichs.

—Si, es cert; pero no diuhen que 'ns els traguém.

Parlavan de un fulano qu' entraba als teatros d'
arròs; que d' arròs anava als balls, que may havia
pagat entrada en lloch, y deya un:

—¿Sabs ahont lo vaig veure? Al presiri de Tarragona.
Y un altre contestava.

—No sé, francament, com se las enginya aquest xicot,
per ficarse per tot.

Uns quintos estava tirant al blanch.

Al veure que un d' ells no tocava may, un capitá l'
hi préu la carrabina y exclama:

—Estúpit: miram á mí y veyas si es senzill aixó.

Apunta, tira, y no fá blanch.
Sense inmutarse gota, exclama:

—¿Veus? Aixís es la manera com tires tú.

Torna á carregar, torna á apuntar y tampoch fá
blanch.

No s' inmuta tampoch y diu:

—¿Veus? Aixís no ets tú sol, son molts que hi tiran.
Y carregant y apuntant per tercera vegada, al últim
toca 'l blanch:

—Aixís es de la manera que jo tiro, y si no 'u fás
aixís, sempre serás un tonto.

Parlan un parell en lo banch de una taberna sobre l'
ateisme:

Després de beure un trago, diu un aixugantse 'ls
llabis:

—Vaja, jo no me 'n dono vergonya de dirho: per
mi hi ha Déu... Y si algun cop ne dupto es en los anys
en que la cullita de ví no es gaire bona.

Davant de un tribunal.

Un dependent hi compareix á instancias del seu amo,
irritat perque disputant l' hi ha dit qu' era un lladre.

Lo jutje procura ferli compendre que no es lícit á un
home honrat tractarlo de lladre.

—Está bè, diu lo dependent. Y escolti Sr. jutje. ¿Y es
lícit á un lladre dirli home honrat?

—Perfectament.

—Dons consti que 'l meu principal es l' home més
honrat de la terra.

Un periódich donava compte de un robo que hi havia
hagut en un pis.

«Afortunadament, deya, als lladres vá passarlos
inatvertit un secret que hi ha en lo primer calaix de l'
escriptori. D' altre manera d' allí no més n' haurian
tret déu mil duros en billets de banch.»

Dos dias després lo director del periódich rebia la
següent esquila.

«Sr. Director, no podém menos de donarli las més
expressivas gracias. Hém tornat al pis, hém buscat lo
secret en lo primer calaix del escriptori, y hém trobat
los déu mil duros, que 'ns ván escapar l' altra vegada.
—Ls lladres.»

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

En una *dos tres* de terra
y fenne llástima á fé,
he trobat á la Mercè
la muller d' en *dos-primer*.
Está *tot*, la pobre dona
y estant molt desesperada
ara *tres quarta* doblada
en pendre *prima-segona*.

PAU SALA.

II.

La *dos prima*, qu' es ma tia,
veyent ma necessitat
ab un *tot embolicat*.
primera 'm porta aqueix dia.

J. M. MOTA.

SINONIMIA.

Tinch per molt *tot* al Eudal
puig una *tot* li venguf
y al volguerla cobrá ahí
me digué qu' era *total*.

P. S.

MUDANSA.

A casa de la *tot* tenen
una *tot* que n' es molt *tot*
y m' han dit que se la venen
en un preu arregladot.

A. ESPANYOL.

QUINT NUMERICH.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical y ho-
rizontalment donguin una suma igual á 23.

AIXORAMSUT.

TRENCA-CLOSCAS.

Darrere 'm troba.

Fer d' aquests noms lo d' una vila de la provincia de Tar-
ragona.

NOY M. CO.

POLÍGONO.

Omplir los pichs ab lletres que llegidas vertical y hori-
zontalment diguin: la 1.ª ratlla una lletra; la 2.ª una pren-
da de vestir; la 3.ª un nom d' home; la 4.^a un adorno y la
5.^a una lletra.

A. MISTELA.

GEROGLIFICH.

O L I

Burdeos

O A M.

I

K : 1000

L. O. ::

Abril A N.

T I CH.

PERE SOLI.

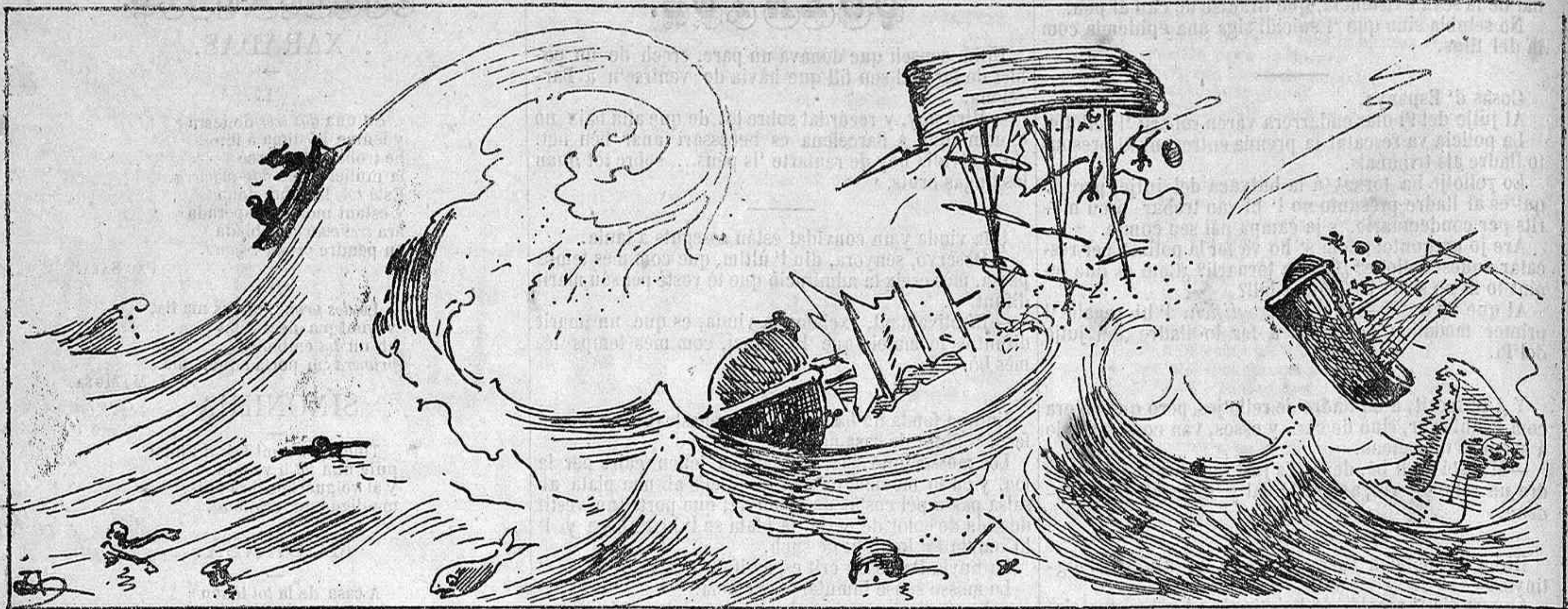
SOLUCIONS.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Plátano*.
2. IDEM 2.ª—*Cama*.
3. MUDANSA.—*Pons, pins, pans, puns*.
4. ENDAVINALLA.—*Vilavert*.
5. QUADRAT DE PARAULAS.—*B a ll*
A l a
L l a m
6. TRENCA-CLOSCAS—*Castilla la vieja*.
7. LOGOGRIFO NUMERICH.—*Lambertini*.
Maria.
Marieta.
Rita.
Ana.
Anita.
8. GEROGLIFICH.—*Tans caps tans barrets*.

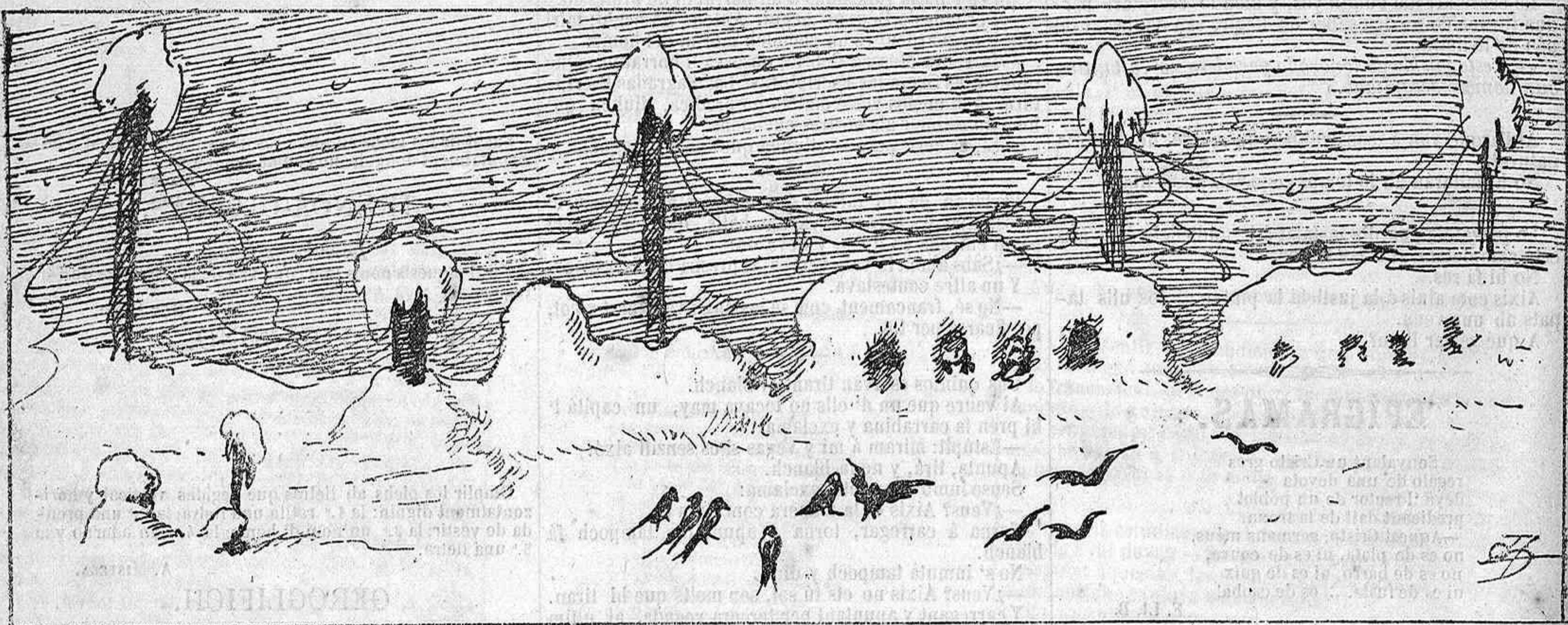
Barcelona: Imp. de Lluís Tasse, fil', Arch del Teatro, 21 y 23.

¡BONA QUARESMA SE 'NS ESPERA!

Los temporals.

-Per mar.

Las neus.

-Per terra.

Los vents.

-Per l' ayre.